

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul actului normativ*

**LEGE privind aprobarea Ordonanței
pentru modificarea și completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului
nr. 109/2022 privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de apă și
apă uzată finanțate din fonduri europene și pentru modificarea unor acte
normative, precum și pentru modificarea art. 9 din Ordonanța de urgență a
Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene
pentru perioada de programare 2014-2020**

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

2.1 Sursa actului normativ

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene exercită calitatea de autoritate management pentru gestionarea și coordonarea fondurilor externe nerambursabile alocate României pentru sectorul de apă și apă uzată.

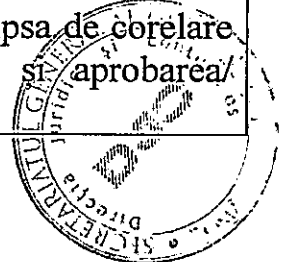
Au fost încheiate un număr de 4 contracte de finanțare pentru proiecte regionale de infrastructură de apă și apă uzată, în valoare de 4.041 milioane lei - contribuție EU, respectiv în județele Prahova, Hunedoara, Caraș-Severin și Galați.

Este de remarcat faptul că, fondurile proprii disponibile la nivelul OR (operatorii regionali) sunt insuficiente pentru implementarea proiectelor exclusiv din surse proprii.

În acest context, se impune clarificarea unor și modificarea unor prevederi ale OUG 109/2022 pentru a putea fi verificate și plătite cheltuielile aferente proiectelor în perioada tranzitorie dintre semnarea contractelor de finanțare și reevaluarea acestora și încheierea actelor adiționale conform documentelor Programului Dezvoltare Durabilă (PDD).

De asemenea, declanșarea crizei pe piața construcțiilor are un caracter imprevizibil și este considerată o cauză care nu depinde de acțiunea părților contractuale, dar care afectează în mod semnificativ implementarea proiectelor de infrastructură, dar și a celor de furnizare echipamente, consecința fiind blocarea implementării proiectelor.

Problemele majore semnalate în implementarea proiectelor de infrastructură din sectorul transporturi și apă și apă uzată determinate, în principal, de lipsa de corelare între elaborare/aprobare/executare proiecte de reabilitare drumuri și aprobarea/executarea proiectelor din sectorul de apă și apă uzată.

Pe de altă parte, din aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 156/2020 privind unele măsuri pentru susținerea dezvoltării teritoriale a localităților urbane și rurale din România cu finanțare din fonduri externe nerambursabile și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/ 2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020 a rezultat necesitatea introducerii unor completări sau modificări.

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, România s-a angajat să asigure conformarea cu Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, respectiv cu Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate.

Se impun reglementări pentru implementarea proiectelor și ameliorarea efectelor crizei de pe piața construcțiilor care afectează în mod semnificativ implementarea proiectelor de infrastructură, dar și a celor de furnizare echipamente, consecința fiind blocarea implementării proiectelor și afectarea serioasă a indicatorilor pentru programele operaționale finanțate din fonduri europene nerambursabile, pe care România le are de îndeplinit în cadrul politicilor de coeziune.

Având în vedere semnarea a 4 contracte de finanțare pentru proiecte regionale și imposibilitatea operatorilor regionali de a asigura sursa de finanțare pentru demararea proceselor de achiziție, se impune clarificarea unor aspecte ce țin de fluxurile financiare prevăzute în varianta inițială a OUG nr. 109/2022 până la încheierea actelor adiționale conform documentelor programatice PDD.

Demararea activității de contractare în vederea realizării obiectivului principal al acestor proiecte și anume, conformarea privind calitatea apei destinate consumului uman și al epurării apelor uzate.

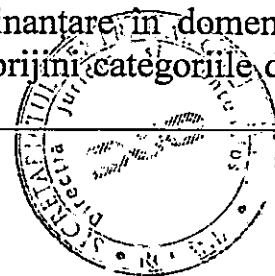
Având în vedere riscul major al rezilierii unor contracte de lucrări cauzat de situația economică existentă, se impune completarea cadrului legal pentru aprobarea și plata cheltuielilor efectuate în cadrul acestor proiecte.

În lipsa acestor modificări/completări/clarificări la prevederile OUG nr.109/2022 există riscul blocării implementării acestor 4 proiecte din cauza imposibilității efectuării plăților dacă prevederile actuale ale ordonanței s-ar menține.

S-a constatat nevoia de intervenție asupra cuprinsului ordonanței de urgență, prin modificarea și completarea unor termeni utilizați, în scopul îndeplinirii cerințelor de claritate impuse de art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, este imperios necesară reglementarea soluțiilor pentru problemele majore semnalate în implementarea proiectelor de infrastructură din sectorul de apă și apă uzată determinate, în principal, de lipsa de corelare între elaborare/aprobare/ executare proiecte de reabilitare drumuri și aprobare/ executare proiecte din sectorul de apă și apă uzată.

Astfel, cadrul macroeconomic actual conturează o situație excepțională, care impune luarea unor măsuri urgente care să vizeze accesul la finanțare în domenii prioritare pentru economia românească, în cadrul cărora se vor sprijini categoriile de beneficiari eligibili.

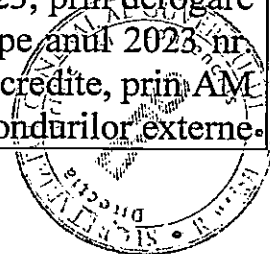

2.3 Schimbări preconizate

Art. II din ordonanță: Modificarea legislativă este propusă în vederea susținerii categoriei de beneficiari reprezentate de asociațiile de dezvoltare intercomunitară (ADI) care implementează proiecte finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 în domeniul gestionării deșeurilor, siturilor poluate istoric și modernizării sistemelor de termoficare și în domeniul transporturilor, dezvoltării rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale, precum și în domeniul creșterii producției de energie din resurse regenerabile prin restituirea de la bugetul de stat a contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătită de beneficiar, aferentă cheltuielilor eligibile. Astfel, se va asigura un tratament unitar al beneficiarilor finanțați de la bugetul local, având în vedere că ADI-urile sunt constituite prin asocierea de unități administrative-teritoriale, nu au calitate de operatori economici și nu desfășoară activități economice și se finanțează potrivit art. 90 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, pentru proiectele/contractele pentru care există formulate sesizări de fraudă, se clarifică situațiile în care este necesară stoparea plăților efectuate de la bugetul de stat pentru plata cheltuielilor solicitate de beneficiari prin cereri de rambursare/cereri de plată.

Art. III din ordonanță : Autoritatea de Management PDD a încheiat în anul 2022 contracte de finanțare pentru acordarea finanțării nerambursabile pentru 4 proiecte regionale de infrastructură de apă și apă uzată, în valoare de 4.041 milioane lei-contribuție EU, respectiv pentru județele Prahova, Hunedoara, Caraș-Severin și Galați, încheiate în condițiile art. I alin (1), (2) (3) din OUG nr.109/2022. Aceste angajamente legale obligă MIPE la respectarea lor și păstrarea OUG nr.109/2022 în forma actuală face imposibilă implementarea proiectelor de către beneficiari, și implicit întârzieri în implementare și neatingerea scopului inițial pentru care au fost adoptate inițial prevederile art I din OUG nr.109/2022.

Astfel, având în vedere că sumele au fost deja angajate la nivel PDD , iar modalitatea de efectuare a plăților până la stabilirea eligibilității cheltuielilor conform PDD nu este aplicabilă la momentul actual, este necesar a se clarifica și a se asigura fluxurile financiare prevăzute în varianta inițială a OUG nr.109/2022 la condițiile actuale până la încheierea actelor adiționale la contractele de finanțare conform cerințelor de eligibilitate PDD. și implicit a reglajelor financiare care vor apărea ulterior conform prevederilor art.I alin(8)-(11) este necesară stabilirea fluxului bugetar în acest sens. De asemenea, având în vedere că proiectele pentru care au fost semnate contracte de finanțare în condițiile OUG 109/2022 au fost evaluate pentru conformitate administrativă și din punct de vedere tehnico-economic conform condițiilor POIM și că eligibilitatea conform documentelor programatice PDD se va stabili în momentul în care actele adiționale la contractele de finanțare vor fi semnate conform prevederilor art. I alin (6) este necesară **ca pentru perioada tranzitorie** dintre semnarea contractelor și încheierea actelor adiționale la contractele de finanțare, în anul 2023, prin derogare de la dispozițiile art. 20 alin. (1) și (2) din Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022, este necesar ca MIPE, în calitate de ordonator principal de credite, prin AM PDD, să cuprindă credite de angajament și credite bugetare aferente fondurilor externe.

nerambursabile, cofinanțării publice asigurate de la bugetul de stat și TVA pentru contractele semnate în condițiile alin. (3) la o poziție distinctă din cadrul Titlului 56 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare.

Modificarea care vizează art I alin (4) din OUG nr.109/2022: Prin art. I alin.(4), așa cum este prevăzut în forma actuală a OUG nr.109/2022, se autorizează AM POIM (deci pentru perioada 2014-2020) să autorizeze și să efectueze plăți în conformitate cu OUG 133/2022. OUG nr. 133/2022 se referă la perioada de programare 2021-2027. Prin modificarea alin (4) se elimină confuzia cu privire la autoritatea de management care va efectua plățile. Se elimină sintagma "să autorizeze" și se înlocuiește cu "verifică" deoarece, până la aprobarea proiectelor conform regulilor de eligibilitate PDD, nu se poate vorbi despre autorizarea cheltuielilor eligibile.

Astfel, este necesar să se corecteze eroarea materială cu privire la autorizarea și efectuarea plăților de către Autoritatea de management Program Infrastructură Mare. Astfel, verificările cheltuielilor și efectuarea plăților aferente contractelor încheiate în condițiile alin. (3) vor fi realizate de către Autoritatea de Management Program Dezvoltare Durabilă.

După semnarea actelor adiționale la contractele de finanțare se vor efectua reîntregirile pe surse de finanțare, așa cum prevăd alin. (8) - (11)

Prezentul act normativ completează și clarifică fluxurile de urmat în vederea asigurării cadrului necesar plății cheltuielilor efectuate anterior aprobării proiectelor după regulile de eligibilitate PDD. Ca urmare, aplicațiile pentru care au fost încheiate contracte a căror finanțare a fost angajată în anul 2022 conform prevederilor OUG 109/2022, vor fi reevaluate după regulile PDD.

Modificările care vizează art. I pct. (11) din OUG nr.109/2022: Este clarificată modalitatea de reîntregire a bugetului de stat din fonduri externe nerambursabile, după evaluarea proiectelor conform regulilor PDD și autorizarea cheltuielilor efectuate de beneficiari și solicitate la rambursare prin cereri de rambursare ce urmează a fi decontate de către UE.

4 Alte informații
Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a ***Impactul socioeconomic***

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Finanțarea de tranziție între cele două perioade de programare pentru proiectele aflate în cauză reprezintă o nevoie reală și pentru domeniul construcțiilor cu impact major asupra echilibrelor macroeconomice ale României.

Măsurile prevăzute a fi clarificate și modificate prin prezenta ordonanță contribuie la accelerarea implementării contractelor de lucrări aferente proiectelor de apă și apă uzată și indirect activității din domeniul construcțiilor la nivel național, iar neadoptarea acestor măsuri de sprijin va avea ca efect grave dificultăți în desfășurarea activităților, cu impact direct asupra veniturilor la bugetului de stat, dar și asupra ratei șomajului la nivel național.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării-

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

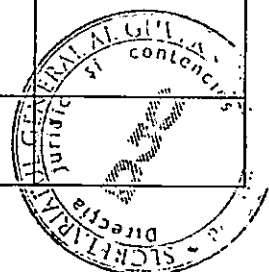
Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

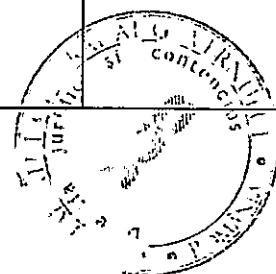
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	

(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (reîntregirea sursei FEN ulterior semnării AA ca urmare a evaluării în PDD)	-	250.000	-	-	-	50.000
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Investiții care fac obiectul finanțării	300.000	50.000	-	-	-	70.000

în temeiul OUG 109/2022)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-

4.7. Prezentarea, în cazul actelor normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Impactul financiar este raportat la necesarul de credite bugetare estimat la nivelul anului 2023 și începutul anului 2024 pentru implementarea celor 4 proiecte finanțate în temeiul OUG nr.109/2022.

În ceea ce privește veniturile s-a avut în vedere aportul de venituri prin reintregirea sursei FEN ulterior semnării actelor adiționale ca urmare a evaluării în conformitate cu regulile PDD.

În ceea ce privește acordarea TVA pentru Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) de la bugetul de stat, acesta nu are impact financiar, întrucât Beneficiarii acestei

măsurile sunt Unitățile Administrativ Teritoriale (UAT). Potrivit prevederilor OUG nr.40/2015 unitățile administrativ teritoriale beneficiază de acordarea de la bugetul de stat a TVA în calitate de beneficiare ale proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile, întrucât acestea nu sunt înregistrate în scop de TVA și nu au posibilitatea deducerii TVA. În cadrul proiectelor de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale finanțate din Programul Operațional Infrastructură Mare, calitatea de beneficiar o au și asociațiile de dezvoltare intercomunitară, iar prevederea legală existentă restricționează sfera de aplicabilitate doar la beneficiar UAT. Prin această reglementare practic se creează un tratament egal pentru întreaga categorie de beneficiari ai proiectelor de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale finanțate din Programul Operațional Infrastructură Mare.

Secțiunea a 5-a

Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea actului normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

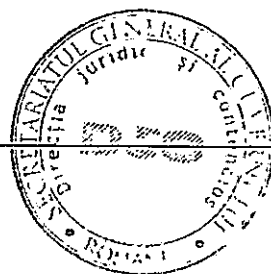
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene –
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Ținând cont de problemele majore semnalate în implementarea proiectelor de infrastructură din sectorul de apă și apă uzată, semnarea angajamentelor legale de către MIPE, neaprobarea prezentei propuneri de modificare a legislației blochează plățile și implementarea proiectelor cu consecințe negative în ceea ce privește maturarea proiectelor și implicit semnarea actelor adiționale acestora conform PDD.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

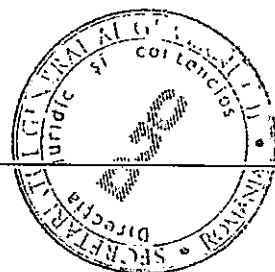
Proiectul de act normativ a fost transmis pentru consultare structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ- : Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 705/2023.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării -
- c) Consiliul Economic și Social-
- d) Consiliul Concurenței –
- e) Curtea de Conturi –

6.6. Alte informații -

A fost solicitat punctul de vedere al următoarelor autorități: Curtea de Conturi a României, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Ministerul Afacerilor Externe, Consiliul Concurenței.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea actului normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 04.07.2023.

Având în vedere faptul că au fost încheiate un număr de 4 proiecte regionale de infrastructură de apă și apă uzată, în valoare de 4.041 milioane lei-contribuție EU, respectiv pentru județele Prahova, Hunedoara, Caraș-Severin și Galați și imposibilitatea OR de a asigura sursa de finanțare pentru implementarea acestor proiecte, se impune introducerea unor măsuri temporare de urgență în domeniul fondurilor europene care să permită decontarea cheltuielilor efectuate până la încheierea actelor adiționale care vor fi semnate ținând cont de criteriile de eligibilitate PDD și astfel, evitarea întârzierilor în a asigura conformarea cu Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, respectiv cu Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea actului normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a actului normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2022 privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de apă și apă uzată finanțate din fonduri europene și pentru modificarea unor acte normative, precum și pentru modificarea art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

